

Lid Janssen
T.a.v. de heer L. Janssen
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Beantwoorden raadsvragen warmtenet	3199554		9 maart 2021

Geachte heer Janssen,

Op 14 februari 2021 stelt u het college een aantal vragen over de situatie over het warmtenet in Hengelo en hoe het warmtenet bijdraagt aan de opgave van een aardgasvrije gebouwde omgeving. Met deze brief geven wij u graag antwoord op deze vragen.

U geeft aan dat het warmtenet één van de pijlers is als alternatief voor aardgas en u vraagt zich af of dit wel zo gunstig is voor diegene, die vaak verplicht worden aangesloten op het Warmtenet?

Er zijn verschillende technieken beschikbaar om woningen en andere gebouwen aardgasvrij te maken. Een warmtenet is daar een van. Hoe de gemeente invulling geeft aan de opgave om woningen en gebouwen in wijken en buurten aardgasvrij te maken wordt opgenomen in de transitievisie warmte (TVW). Daarvoor heeft de gemeenteraad kaders vastgesteld tijdens de raadvergadering van 18 november 2020. Eén van die kaders is dat een collectieve oplossing de voorkeur heeft als die mogelijkheid aanwezig is, om inwoners te ontzorgen. Het afsluiten van het aardgas en het verplicht aansluiten op het warmtenet kan (op dit moment) niet worden afgedwongen bij inwoners. We proberen onze inwoners te verleiden en zo goed mogelijk te informeren, begeleiden en helpen bij de overstap naar een aardgasvrije woning.

Hoe staat het met de bescherming van de consument?

Afnemers hebben recht op betrouwbare levering van warmte, tegen transparante prijzen en redelijke voorwaarden. Bescherming van consumenten voor de levering van warmte is geregeld in de Warmtewet. De Autoriteit Consument en Markt (ACM) zorgt ervoor dat afnemers van warmte beschermd worden. Bescherming van de consument is voor het draagvlak voor de warmtetransitie van evident belang. De ACM houdt daar toezicht op.

Worden steeds aanhoudende problemen zoals geschetst in een uitzending van Radar in Hengelo wel adequaat opgelost? Wat is de rol van de gemeente daarbij?

De distributie en levering van de warmte in Hengelo is in handen van Warmtebedrijf Hengelo (WBH). De gemeente Hengelo is voor 5% aandeelhouder van deze organisatie. De overige 95% zijn in handen van Ennatuurlijk. De gemeente Hengelo heeft met haar minderheidsbelang maar een beperkte invloed op de bedrijfsvoering. Wel is er elke maand een afstemmingsoverleg over het operationele reilen en zeilen binnen WBH. Van aanhoudende problemen, zoals geschetst in de uitzending van Radar, is in Hengelo geen sprake. WBH heeft tot op heden aangetoond mogelijke issues die altijd in de bedrijfsvoering kunnen ontstaan adequaat op te pakken. Bovendien is de in Hengelo gehanteerde techniek een wezenlijk andere dan de WKO-systemen waarop de uitzending van Radar betrekking had, waardoor de specifieke issues uit deze uitzending zich in Hengelo niet voor kunnen doen.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

In de nieuwe warmtewet is er geen waarborg dat de prijzen voor bestaande aansluitingen niet zullen stijgen. Ook in het aanbestedingsproces zou het goed zijn als het consumentenperspectief wordt meegenomen. Vindt het college dat ook? En zo ja, wat gaat het college dan doen om dit in Hengelo te realiseren? Zo nee, waarom niet?

Het College heeft aan de gemeenteraad van Hengelo een brief gestuurd op 18 augustus 2020. Deze brief was bedoeld ter kennisname van onze zienswijzen (VNG en RES Twente) op het ter consultatie gelegde Wetsvoorstel Collectieve Warmtevoorziening (WCW) en om u op de hoogte te houden van de ontwikkelingen die spelen inzake de warmtetransitie. Het Rijk beoogt met de nieuwe warmtewet een versnelling van de warmtetransitie te realiseren. Draagvlak en acceptatie voor het alternatief warmtenet is hierbij van groot belang. Zodoende blijven we vanuit Hengelo een actieve bijdrage leveren aan de totstandkoming van een goede nieuwe warmtenet. Hierbij is o.a. bereikt dat de oude/huidige tariefsystematiek wordt aangepast met nadruk op meer transparantie en dat de warmtetarieven worden losgekoppeld van de (stijgende) gasprijzen.

Het college is ook van mening dat het alternatief voor aardgas haalbaar en betaalbaar moet zijn. Dit is ook door uw raad vastgesteld als een van de kaders bij de Transitievisie Warmte. De inwoners uit de voorbeeldwijk Nijverheid in het kader van 'aardgasvrije wijken' vinden dit ook een belangrijke voorwaarde. Met het vaststellen van het Klimaatakkoord was dit dan ook één van de randvoorwaarden van gemeenten. Een tweede belangrijke voorwaarde is dat gemeenten goed geëquipeerd worden/ bevoegdheden krijgen om de regierol goed in te vullen om wijken stap voor stap aardgasvrij te maken. Hierover zijn wij dan ook regelmatig met medeoverheden inclusief het Rijk in gesprek om dit te borgen. In de Wet Collectieve Warmtevoorziening wijst het college van B&W een warmtebedrijf aan voor gebieden waar nog geen warmtenet ligt op basis van door college gestelde randvoorwaarden. Daarbij zal haalbaar- en betaalbaarheid zeker worden meegewogen.

Het wetsvoorstel geeft geen invulling aan het uitgangspunt van woonlastenneutraliteit. Verder moeten huiseigenaars in staat gesteld worden eenvoudig een gefundeerde keuze te maken tussen aansluiten op een warmtenet of een alternatief.' Ook qua keuzevrijheid vragen wij een betere bescherming van de eindgebruiker. Er is niet uitgewerkt wat onder een gelijkwaardig alternatief moet worden verstaan. Wat vindt het college hiervan? Zal het college zich richting de tweede kamer hier hard voor maken, net als bij de huurbevrozing?

Het College hecht (ook) veel waarde aan invulling van woonlastenneutraliteit. Dit hebben we ook herhaaldelijk benadrukt in onze gesprekken met de Rijksoverheid evenals in de gesprekken met onze inwoners en de media. Ook in de zienswijze vanuit VNG, waar eerder naar verwezen, hebben we aangegeven dat in de WCW de betaalbaarheid (woonlastenneutraliteit) onvoldoende is geborgd. Mede door onze inspanningen heeft dit ertoe geleid dat er eind oktober jl. een motie is aangenomen in de Tweede Kamer die de regering verzoekt om woonlastenneutraliteit te garanderen bij het aardgasvrij maken van woningen, Ondanks het belang van dit uitgangspunt begrijpen we dat afspraken over betaalbaarheid en woonlastenneutraliteit niet in de wet worden geregeld. We constateren dat deze wel onlosmakelijk verbonden zijn met de wetgeving en blijven ons hier hard voor maken. Er moet helderheid komen over de omvang van de rekening van de warmtetransitie en waar die terecht komt.

Hoe is de huidige situatie in Hengelo m.b.t. het Warmtenet? Is die vergelijkbaar met bewoners zoals in de wijk Transvaal in Den Haag, de wijk Duindorp in Den Haag, Diemen, Dongen, Tiel en Bodegraven, etc. etc.? Zo ja, wat gaat het college dan doen om dit op te lossen? Zo nee, wat zijn de verschillen?

Nee, de in Hengelo gehanteerde techniek is een wezenlijk andere dan de WKO-systemen waarop de uitzending van Radar betrekking had. Hierdoor kunnen de specifieke issues uit deze uitzending zich in Hengelo niet voordoen.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

De Vereniging Eigen Huis maakt zich grote zorgen over de betaalbaarheid, aansluitkosten en overige kosten. Hoe zit dat bij het college en kan het college die kou uit de lucht halen?

Het College deelt de zorgen rondom betaalbaarheid en heeft hier breed aandacht voor. Betaalbaarheid gaat verder dan het kunnen betalen van de huidige energierekening. Betaalbaarheid gaat ook over het kunnen investeren in energiemaatregelen, lees: isolatie, om een stijgende energierekening te voorkomen en om die stijgende rekening in de toekomst te kunnen blijven betalen. We constateren dat verschillende bewoners als gevolg van de inkomenssituatie niet in staat zijn om de gewenste maatregelen te nemen. Hun woonlastenbudget is soms zelfs niet toereikend voor regulier onderhoud in/aan de woning. Ook kunnen zij hiervoor vaak geen financiering en/of lening krijgen. Het is juist deze groep bewoners die het meest geholpen is bij het voorkomen van stijgende energierekeningen. Daarom onderzoeken we in de Nijverheid de mogelijkheden van een pilot met het Warmtefonds voor financiering van mensen zonder leenruimte.

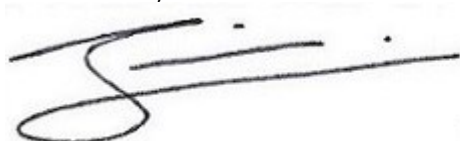
Mensen worden ook in Hengelo gedwongen zich aan te sluiten op het Warmtenet en/of van het gas af moeten. Zoals de Nijverheid. In de verstrekte folder van BON (Stichting Bewoners Overleg de Nijverheid) is een vergelijk geweest tussen 5 verschillende alternatieven. Aan dit onderzoek heeft ook gemeente meegewerkt. Warmtenet kwam daar als slechtste uit. De BON is ook geen voorstander van een warmtenet. De motivatie hierbij is dat het een onevenredige grote investering vraagt en zowel voor huurders als woningeigenaren tot extra kosten per jaar kan leiden. Vragen: Hoe staat college hierin, wat is de rol van de gemeente? Mogen de huurders en woningeigenaren van de Nijverheid straks zelf bepalen welke alternatief ze gaan nemen? Zo ja, stel dat niemand voor Warmtenet (Warmtebedrijf Hengelo) kiest welke gevolgen heeft dit dan voor het Warmtebedrijf Hengelo? Zo nee, waarom niet?

Er is op dit moment geen verplichting om bestaande woningen van het aardgas af te halen en op een warmtenet aan te sluiten, ook in Hengelo niet. Om de juiste keuzes voor de alternatieven voor aardgas in Hengelo en de Nijverheid te kunnen maken is goed onderzoek nodig. Hierbij moeten de meerdere alternatieven op een rijtje worden gezet en worden afgewogen op verschillende factoren. De gemeente vindt het belangrijk om open te zijn over wat we weten, nog niet weten en wat we nog willen weten. We zijn hier transparant over. De tijdigheid en de volledigheid van informatie moet dan ook in de juiste context worden geïnterpreteerd. Het onderzoek, in de nieuwsbrief van het BON, waarnaar wordt verwezen is een tussenbalans vanuit het BON gebaseerd op interpretatie en voorlopige conclusies door het BON. De feedback en handvatten die we gezamenlijk aan het Expertise Centrum Warmte hebben gevraagd ter verfijning van de business case was op het moment van verschijnen nog niet gezamenlijk beoordeeld en nog niet verwerkt. Als gemeente dragen we de verantwoordelijkheid voor het algemeen publiek belang. Dit omhelst factoren die niet alleen gaan over de business case voor de individuele eigenaar, maar ook over het verdeelvraagstuk van schaarse bronnen, de toekomstbestendigheid van de keuze en de maatschappelijke kosten. Meer hierover en het verdere proces heeft u kunnen lezen in de nieuwsbrief die we u eind december via extranet hebben aangeboden.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris,

de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G. Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074